

Paragi kunnafonidisb3n

Ka b3 dij3 jamanaw ka forobakan **Esp3ranto** lafasaj3kulu y3r3

Anw, dij3 jamanaw lajazlen ka forobakan **Esp3ranto** lafasalij3kulu, b3 nin kunnafonidisb3n ci dij3 jamanaw g3f3r3namanw an'3 t3nj3kuluw n'3 m3g3 janiyatigiw b33 ma, k3 jira ko anw kuntilennaw ani minnu b3na dantig3 nin s3b3n k3n3, k3lu b33 ye kelen ye. Anw b3 jini j3kuluw ani m3g3w kelenkelenna b33 f3, an ka fara j3g3n kan kanko baara in sabatiko juman kama.

San 1887 **Esp3ranto** sigira f3l3 ka k3 poroz3 ye, min b3 n3g3ya don j3g3nfaamu na dij3 fan tan ni naani m3g3w c3, ni kanko siratig3 ye. A ma m33n j3kulu in ka min3n nana fanga s3r3 ka ke kan j3nama bar ikamaba ye, fo ka j3y3r3 belebele ta. A ka ca san k3m3 ye bi, baaraw b3 ka ke ni **Esp3ranto** ye, fo g3l3ya minnu tun sigilen ka m3g3w farafara kankow ni siyakow ani danbelakow sababu la, k3lu g3l3yaw kari ka bin. M3g3 minnu ye kan in k'3 ka baarak3min3n ye, hali bi, y3l3ma w3r3 ma don olu kuntilenna f3l3 talen w na, wa barika b3 ka don kan in ka magoj3 na dij3 don o don ka t3 f3. Fasokan damad3 minnu ye fanga s3r3 dij3 jamanaw an'3 jamanadenw ka j3g3n c3 sirataama n'3 ka hakili falen-falen siratig3 la o, kunnafonidif33r3 kuraw yiriwali an'3 cayali o, hali kanw degeli jona f33r3 juman s3r3lenw olu si t3na se ka san ga anw ka taabolo nafama jatemine3nen ninnu ma forobakanko dafalen siratig3 la.

Demokarasiko la

Kunnafonidif33r3 min b3 hadamaden d3w fisaya ni d3w ye, ani n3 b3 d3w wajibi ka san damad3 ke kan k3r3nk3r3nnen d3w degeli la ka d3s3, o f33r3 ma lawuli o kan masin3 forobayali kama. Tj3 don g3l3y anin d3w b3 **Esp3ranto** fana kan kanw degeliko la i ko tow, nka ale taabolo de b3 na ni n3g3yabaw ye kan forobayaliko la dij3 k3n3 ka t3m3 kandege f33r3 t3w b33 kan.

Anw s3nnen min ma, wa n3nw b3 laj3ya, o ye ko ni b33 danmak3j3na kan na, o b3 k3 sababu ye b33 ka se ka kunnafoni nafamaw s3r3 dij3 kunkankow b33 kan. Anw ka j3kulu b3 jini kunnafoniw ka forobaya, walasa b33 b3 danmak3j3 dj3nniyaw la.

Kalan n3g3yasira labilali dij3 jamanadenw b33 ye

Siya kelen o kelen ka kanko sirilen b3 a ka danbalakow walima a fasoko la. Misali la, kalanden min b3 Angil3kan dege, angil3kan sun f3l3 jamanaw, k3renk3r3nnya la Lamerik3njamana ani Angil3jamana hadamnadenyasiraw ka danbelakow, u dugukolo cogoyaw an'3. ka maraw taabolow d3nniyaw caman ka lan b3 k3 o lak3lidenw kun u ka olu durusi. Lak3liden min b3 **Esp3ranto** kalan na, o ka d3nniya s3r3taw b3 j3sin dij3 mum3 de k3n3k3w ma, cogo min, a tigi mana taama ka se jamana fen o f3n k3n3, a kana k3 d3unan ye.

Anw b3 f3 k3 j3ya, ko ni ladamuni k3ra kan f3n o f3n na, a kun ye ka hadamaden hakili an3 j3w da y3l3 ka j3sin ko k3r3nk3r3nnen d3w de ma dij3 k3n3 Anw ka laj3ni ye ka hafamaden hakili an3 j3w day3l3 ka j3sin dij3 jamanaw mum3 ma.

Kalank3f33r3 nafama

Jatemine3 na, m3g3 k3m3 man3 jini j3g3n f3 k'3 dege walikan d3 la, hak3 min b3 faamuyali s3r3 a la, ani k3 kan in f3 ka wasa, o hak3 ka d3g3n kos3b3. **Esp3ranto** f33r3 b3 n3g3yaba don kan degeli la, fo ka

wasa k3, wa a damak3ɲ3nen don b33 la, hali mɔgɔ min bá f3 k'í dege i lelen na kasɔɔ karamɔgɔ t'í ɲ3. Jate min3 k3lenw caman yá s3m3ntiya ko **Espéranto** b3 f33r3 ɲumanbaw don mɔgɔ senkɔɔ kan w3r3w degeli l a. A ɲininen b3 fana a ka ta ka k3 lafaamuyalan ye walikan degeli f33r3 telimanw na

Kalanden caman b3, g3l3yabaw b3 mɔgnu kan dɔnniya kuraw sɔɔli la, kó sababu bɔ u ka faamuya li ka telin u fakan de la kos3b3 ni kan w3r3w ye, kasɔɔ n'ú tun selen don kan w3r3 la o tun b3 nɔgɔyasira w day3l3 u ye jooana. Anw ka j3kulu c3sirilen don kanw degelif33r3 ɲumanw jirali kama hadamaden b33 la

Kan caman degeli

Espéranto j3kulu ɲɔgɔn ka dɔgɔn dij3 kɔnɔ kanko dɔnniyatigiya la, wa anw ka tɔndenw kelen o k elen ka kan m3nta aná fɔta dɔgɔyalen ye kan fila ye, dɔw y3r3 b3 kan caman m3n ani kólu fɔ ka wasa ke,. Anw ka tɔnden kelen o kelen yá jija ka walikan w3r3 m3n i ko a tigiw yerew. O sababu la, anw b3 kan cam an gundo dɔn, fo ka taa u kanu don anw dusukun na, ani ka hadamadenyasɔraw juru banba anw nólu ka nw fɔyɔɔw mɔgɔw c3, ka anw ni olu ke ɲɔgɔn do ye.

Anw ka faamuyali la, kanw kelenkelenna fɔbagaw - a mana k3 minnu ka kan b3 fɔ dij3 yɔɔ caman na, walima minnu ta fɔbagaw dan ye u ka sigida kɔnɔna dɔɔn ye - b33 ka kan k'í dege kan w3r3w fɔli la, walasa u ni sigida w3r3w mɔgɔw b3 don ɲɔgɔn na. Anw ka j3kulu b3 a' ka bila la o baara nɔgɔyali kama k a danmak3ɲ3 siya b33 ye.

Kanw ka hakew

Danfara dɔnni jɔyɔɔw ani nafaw la kanw ni ɲɔgɔn cɔ, o b3 k3 sababu ye ká ɲini kan dɔw ka sɔlatu nun, walima ka hadamadenkulu dɔw don ɲɔnyajuru la ka olu bila u hadamaden ɲɔgɔn dɔ ka mara kɔnɔ. **Espéranto** j3kulu ka taabolo la, ká fɔ ko hadamadenkulu dɔw ka kan j3ns3nnen kos3b3 walima kó fanga da nnen don u ka sigida dama kɔnɔ, wali kelen kó kan in talen don jamana ka marafanga f3 ká ke a ni jaman a w3r3w c3 ɲɔgɔnfaamuyalan ye, nɔgnu si t3 dal||lu ye **Espéranto** bolo min b3 kan dɔ fɔbaga fisaya ni kan w3r3 fɔbaga ye. Anw ɲaniya ye b3n sabatili ye kanw b33 fɔbagaw ni ɲɔgɔn c3. O danmak3ɲ3ni, ani kan kelen o kelen ná nafa bonya lakodɔnni de b3 k3 sababu ye nɔgɔya b3 don kankow ɲ3ɲinini na, ani f33r3 ɲum anw sɔɔli ka b3nbaliyaw wuli ka bɔ kanw ni ɲɔgɔn c3.

Anw bá s3m3ntiya ko danfarabaw donni kanw ni ɲɔgɔn ce ka dɔ nafa bonya ni d ta ye, o ye sababu jugu ye - i ná fɔ a pereperelatig3len cogo min dij3 jamanaw ka tɔnba ka s3b3n caman kɔnɔ cogo min - ka dankari don kanw ka kelenya la, fo ka taa se mɔgɔ dɔw fisayali ma ni dɔw ye, ká sababu dulon a ka kan f ɔta la. Anw c3sirilen don kanw kelen o kelen ka hak3w lafasali la.

Marafanga caman miiri la ko kunnafonidi ani yiriwali siraw ka g3l3ya sɔɔtaw sababu ye kan sugu yaw caya ye. **Espéranto** j3kulu bolo, kan suguyaw caya ye ko nafamaba ye ɲ3taa ani nɔgɔyaw sabatili hu kumu kɔnɔ. O kosɔn kan kelen o kelen b3 jate i ko nimaf3n min ná jɔyɔɔ don, dɔ w3r3 t3 se ka min fa dij3 natig3 sabatiko ɲuman na, wa ná ka kan ni lakanani ani senkɔɔmadon ye.

Anw bá s3m3ntiya ko ni kunnafonidif33r3w ani yiriwasɔraw ma sinin kanw b33 laj3len bonyali n'ú d3m3ni an'ú lakanang kan, o na k3 sababujugu ye min b3 na ni kanw caman silatununnɔ ye dij3 kɔnɔ.

Hadamadenya sigi yiriwali

Kan kelen o kelen b3 lafiya ani y3r3mahɔɔnya jɔ a fɔbagaw ye, ni sew dili ye olu ma a k'ú hakilina

w falen-falen ɲɔgɔfaamu siratigɔ la. Nka a bɔ juru don a fɔbagaw senw na ka olu bali u ni mɔgɔ wɔrɔw ka se ka ɲɔgɔn faamu. **Espéranto** labɔnna ka kɔ kunnafonidifɔrɔ ɲuman nɔgɔman ye diɲɔ jamanadenw bɔɔ bolo. **Espéranto** ye prozɔba ye, hadamadenw ka ɲɔtaa sabatili kama, walasa mɔgɔ kelen o kelen ka se ka don hadamadenya jɔkuluba kɔnɔ ká tigi danbe fɔlɔ to a la ná fakan fɔli anɔ lakanani ye, kasɔrɔ o ma kɔ a ná mɔgɔɲɔgɔn tɔw danfarali taamaseere ye.

Anw bolo **Espéranto** la, jamana kɔli ka fasokan kelen pewu sugandi kɔ dama ta ka kɔ kanko baara kɔminɔn ye, o bɔ se ka kɔ sababu ye ka fasoden dɔw balɔ u hakilɔnaw dajirali la ɲɔgɔnfaamu siratigɔ la jɔ kasigi kɔnɔ. **Espéranto** jɔkulu la, anw cɔsirilen don hadamadenya taabolow bɔɔ yiriwali kama,

Paragi, san 1996 Zuluyekalo

Sɔbɔn bayɔlɔmabaga Bamanankan na:

Solomani Kulubalɔ DNEB- tel :645 98 61

san 2004 Feburuyekalo